

שבעת ימים פרק ראשון יומא

עין משפט נר מצוה

בז א מיי פיו מהלכת
ס'ת וכלה אלכס א
הואה :
בז ב מיי שם הל' ט
טש"ע י"ד ס'י רפו
סעיף יא:

איני יודע אם נינוה העיר הגדולה וכו'. ומימה לי אמאי לא קאמר
נמי איני יודע אם כלת העיר הגדולה כיון דמסקא ליה זרסן
ונינוה שלפני פניו אם העיר הגדולה עלייהו קאי כ"ש דאיכא לספוקי
זכלא דמינה קא סליק *וי"ל אדרבה משום דמינה קא סליק אם איתא
דעלה קאי לא הוה ליה למימר היא

גליון הש"ס

גב' בית סתמא לא
איכרי. כעין זה מולין קלט
ע"כ וכו': תוס' ד"ה איני
יודע וכו' וי"ל אדרבה
משום דמינה סליק. עיין
פסוקת הלכות ח"א סימן
מז. ד"ה הוין ח' שבגויות
בקדש. עיין לעיל ח ע"כ
תוס' ד"ה דלי:

הגהות הב"ח

(א) גב' (מזי סו'
כמשמע) מא"מ וי"כ
ס'א מזי כמשמעו יין
זו מקדוניה וכן עיקר:
(ב) שם ד"ה מא"מ.
וי"כ רש"י ל"ג ליה:
(ג) רש"י ד"ה וכלו סו'
גשאר שיהיה מדרבנן
נפל כ"ד:

הגהות הגר"א

[א] גב' גרממא. י"ל
גרממא (ועמ"ש גב'ר
רפ"כ דנגע"ס: [ב] שם
דב' אחר) מ"א (וכן
מקור רש"י):

מוסף רש"י

זה סליק. שם עיר
(כחובות י'). מיומין
שבאחים. גבול שנה,
כמו שד הימין משנה
מן המשמש (סוטה ד').
ששאל את הארץ
כשחיותו. שמקום רגליו
ממקום חלק מרוב כבודו
ויכר כן גומל ונשמת,
ולאן שש לא פורש לנו
מזי דמי לשמות. וכלה
לשון עמודי שש. שהם
כדשים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המהרש"ה שפעלה
השפך ועממיק גב'רין
שמעניקין החמה
מרוכז גובה
קומתן דומה לחלו נוארס
נקב ועומק נקב שבה החמה
יזאה צו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' מששים.
דממרגמין כקן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מסכת ה) ועמד
ורכש בעוה' וכו' ויש
כי עתה יגדל. וממרגמין
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהר"ו יח). על בני
שיראל. היינו כל העולם
ששראל מפורסם צו (שם).

העיר הגדולה אלא העיר הגדולה:
ח"וין מלשבת פרהדרין שבה היתה
דירה. ואם תאמר ליחשוב נמי
לשכת בית אבן שבה היתה לירה
לכהן השורף את הפרה י"ל לא תשיב
אלא לשכות שזמקדש *שנויות
צקודש אבל לשכת בית אבן צהר
בצית הוה ח"וין כיון דלא הוה בכל
שמא אלא אחת לכמה שנים לא
חשיב לירה: **וכי תימא מדרבנן.**
וא"ת מ"מ אכתי תיקשי לעיל נמי גבי
לשכת פרהדרין ליגזרו מהאי טעמא
ומאי ליטריך לפרושי טעמא משום
שלא יאלמו כהן גדול תבוס צבית
האסורים י"ל דלמאי דס"ד השמא
לשכת פרהדרין נמי מחייב ר' יהודה
מהאי טעמא ולא מטעמא דשלא
יאלמו כ"כ תבוס חל ממה לא מאי
קאמר וכי תימא מדרבנן מכל מקום
תיקשי אכתי דרבנן אדרבנן מכ"ש
דהכא פטרי אפילו מדרבנן ולעיל
מחייב אפי' מדאורייתא וי"ל דרבנן
אדרבנן לא קשה דשאי סוכה דלירת
ערלי היא דצלק יכול להיות שהיא יזאל
מננה כוונה אם הוא מלמעבר לא יכרו
גשמים וכהנה צרות אבל לשכת
פרהדרין שהיא צמורה ולימות מחייב:

אף על גב דיתא אלהים ליפת אין השכינה
שורה אלא באהלי שם ופרסאי מנא לן
דמיופת קאתו דכתיב **בני יפת גומר וגומר**
ומדי ויון ותובל ומשך ותירס גומר זה ואי גרממאי
(ב) מדי זו קנדיא (ג) מדי זו מקדוניה יון כמשמעו
תובל זה בית אונייקי משך זו מוסיא תירס
פליגי בה ר' סימאי ורבנן ואמרי לה רבי
סימון ורבנן חד אמר זו בית תרייקי וחד
אמר זו פרס תני רב יוסף תירס זו פרס
סבתה ורעמה וסבתא תני רב יוסף סקיסתן
גוייתא וסקיסתן ברייתא בין הרא לחדא מאה
פרסי והיקפה אלפא פרסי ורתיה ראשית
ממלכתו בכל וארך ואכד וכלנה בכל
כמשמעא ארך זה אורכות ואכד זה בשכר
כלנה זה גופר ינפי **מן הארץ** היא יצא
אשור **תני רב יוסף** אשור זה סילק **ויבן**
את נינוה ואת רחובות עיר ואת כלת נינוה
כמשמעו רחובות עיר זו פרת דמישן כלת
זו פרת דבורסיף ואת רסן בין נינוה ובין
כלת היא העיר הגדולה רסן זה אקטיספון
היא העיר הגדולה איני יודע אם נינוה
העיר הגדולה אם רסן העיר הגדולה כשהוא
אומר **ונינוה** היתה עיר גדולה לאלהים
מהלך שלשת ימים הוי אומר נינוה היא
העיר הגדולה **ושם אחיון** ששי ותלמי

ילידי הענק **תנא אחיון מיומן** שבאחים ששי
תלמי שמשים את הארץ תלמים תלמים (ג) דבר אחר
אחיון בנה ענת
אמר רבי עתידה רומי שתפול ביד פרס שנאמר
אשר חשב (על) יושבי תימן אם לא יסחבום צעירי
הצאן פרס הוא דכתיב (1) האיל אשר ראית בעל
הקרנים (הוא) מלכי מדי ופרס ואימא יון דכתיב (2)
והצפיר השעיר מלך יון (כי סליק רב חביבא בר
סורמקי אמרה קמיה דההוא מרבנן אמר ליה מאן דלא ידע פרושי
קראי מותיב תיובתא לרבי מאי צעירי הצאן זוטרא
דאחודי דתני רב יוסף תירס זה פרס אמר רבה בר בר
הנה אמר רבי יוחנן משום ר' יהודה ברבי אלעאי
עתידה רומי שתפול ביד פרס קל וחומר ומה מקדש
ראשון שבנאוהו בני שם והחריבוהו רומיים בנינו
כשדיים נפלו כשדיים ביד פרסיים מקדש שני
שבנאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים בנינו
רומיים ביד פרסיים אמר רב עתידה פרס שתפול
ביד רומי אמרו ליה רב חביבא ורב אמי לרב בנינו
ביד סתורי אמר להו אין גזירת מלך היא איכא
דאמרי אמר (ליה) אינהו נמי הא קא סתרי בי
כנישתא תניא נמי הכי עתידה פרס שתפול ביד רומי
הוא דסתרי אמר רב (על) אין בן דוד בא עד שתפשוט
מלכות רומי הרשעה בכל העולם כולו תשעה
חדשים שנאמר (לכן יתנם עד עת יולדה ויתר
אחיו יושבו על בני ישראל: ת"ר) כל הלשכות
שהיו במקדש לא היו להן מזוזה היון מלשכת
פרהדרין שהיה בה בית דירה לכהן גדול אמר ר' יהודה
והלא כמה לשכות היו במקדש שהיה להן בית דירה
ולא היה להן מזוזה אלא לשכת פרהדרין גזירה היתה
מ"ט דר' יהודה אמר (על) (רבא) קסבר רבי יהודה
כל בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הגשמים
אינו בית איתיביה אבוי והכתיב (את) בית החורף
על בית הקיץ אל"ל בית חורף ובית קיץ איקרי בית
סחמא לא איקרי איתיביה אבוי סוכת החג בחג ר' יהודה
מחייב וחכמים פוטריין ותני עלה ר' יהודה מחייב
בעירוב ובמזוזה ובמעשור ומזוזה איכא למימר
מדרבנן אלא מעשור מי איכא למימר מדרבנן

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

אעפ"י שפה אלהים ליפת. שזכו פרסיים לזנות
צית שני אין שכינה שורה אלא צמקדש ראשון
שבה שלמה שבה מזמור של שס: **סקיסתן**
גוייתא וסקיסתן דייסא. אסבתה וסבתא קאי
ששמן שיה והם ממחז מוקף הרים והחילונה
מקפת את הפנימית ורחוקה פנימית חוץ
(ד) מן היקף חילונה לכל זר מאה פרסי והיקף
החילונה אלפא פרסי: **מן הארץ** היא
יאל. שלא להיות בעלת דור הפלגה: **ושם אחיון**
וגו'. אידי דרריס שמהתא נקט נמי להאי: **שמשים**
אם הארץ כשחיות. כפסיעותיו: **וששי** לשון
השאת והשכר (איכה ג) והש"ן אחד לצדו
שורש צתיסה: **תלמים**. כשורות המתרשפה:
דבר אחר לא גרסינן: **מעיקין אם** הדרה
דומה שלחונו נוקצ ועולה צחלון הרקיע: **אמר**
ר' יחושע **כן לוי אמר רבי גרסינן:** אמרה קמיה
ההוא מרבנן. להא אתקפתה דרבה זר
עולא: **נפלו כשדיים** ביד פרסיים. זלשאר
(ג) ציד דריוס המדי וכו' הפסקי חתנו: **והלא**
כמה שנים היו שס. לשומרי הכית: **גמיה**
היו. לקמיה ע"כ מפרס גזירה שמה יאלמו
כהן גדול צבית האסורים הוה חבוס: **אינו**
צייס. וגבי מזוזה צענין צית חבוס: **רבי יהודה**
מחייב. לענין מעשור דקיימא לן אין הטבל
מתחייב צמעש מלאכול ממנו חלילת ערלי
עד שיראה פני הכית שנאמר (על) **הקודש**
שני הכית: **ענינו** אם פתחה לתרס שיש
בה צבית דירות חוסרת על (צני) כולם
אם לא עירבה עמיהן: **וצמוזה**. ואע"ג דלינה
עשויה לימות החמה ולימות הגשמים: אלא

אין השכינה שורה אלא באהלי שם, ומקדש שני
בנינוה פריסא דאתו מיפת דתני רב יוסף תירס
זו פרס וכתיב בני יפת וגומר ומשך ותירס
גומר זה ואי גרממאי (ב) מדי זו קנדיא (ג) מדי
זו מקדוניה יון כמשמעו תובל זה בית אונייקי
משך זו מוסיא תירס פליגי בה ר' סימאי ורבנן
ואמרי לה רבי סימון ורבנן חד אמר זו בית
תרייקי וחד אמר זו פרס תני רב יוסף תירס זו
פרס סבתה ורעמה וסבתא תני רב יוסף סקיסתן
גוייתא וסקיסתן ברייתא בין הרא לחדא מאה
פרסי והיקפה אלפא פרסי ורתיה ראשית ממלכתו
בכל וארך ואכד וכלנה בכל כמשמעא ארך זה
אורכות ואכד זה בשכר כלנה זה גופר ינפי
מן הארץ היא יצא אשור תני רב יוסף אשור זה
סילק ויבן את נינוה ואת רחובות עיר ואת כלת
נינוה כמשמעו רחובות עיר זו פרת דמישן כלת
זו פרת דבורסיף ואת רסן בין נינוה ובין כלת
היא העיר הגדולה רסן זה אקטיספון היא העיר
הגדולה איני יודע אם נינוה העיר הגדולה אם
רסן העיר הגדולה כשהוא אומר ונינוה היתה
עיר גדולה לאלהים מהלך שלשת ימים הוי
אומר נינוה היא העיר הגדולה ושם אחיון ששי
ותלמי ילידי הענק תנא אחיון מיומן שבאחים ששי
תלמי שמשים את הארץ תלמים תלמים (ג) דבר
אחר אחיון בנה ענת אמר רבי עתידה רומי שתפול
ביד פרס שנאמר אשר חשב (על) יושבי תימן אם
לא יסחבום צעירי הצאן פרס הוא דכתיב (1) האיל
אשר ראית בעל הקרנים (הוא) מלכי מדי ופרס
ואימא יון דכתיב (2) והצפיר השעיר מלך יון (כי
סליק רב חביבא בר סורמקי אמרה קמיה דההוא
מרבנן אמר ליה מאן דלא ידע פרושי קראי מותיב
תיובתא לרבי מאי צעירי הצאן זוטרא דאחודי
דתני רב יוסף תירס זה פרס אמר רבה בר בר
הנה אמר רבי יוחנן משום ר' יהודה ברבי אלעאי
עתידה רומי שתפול ביד פרס קל וחומר ומה
מקדש ראשון שבנאוהו בני שם והחריבוהו רומיים
בנינו כשדיים נפלו כשדיים ביד פרסיים מקדש שני
שבנאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים בנינו רומיים
ביד פרסיים אמר רב עתידה פרס שתפול ביד רומי
אמרו ליה רב חביבא ורב אמי לרב בנינו ביד סתורי
אמר להו אין גזירת מלך היא איכא דאמרי אמר
(ליה) אינהו נמי הא קא סתרי בי כנישתא תניא
נמי הכי עתידה פרס שתפול ביד רומי הוא דסתרי
אמר רב (על) אין בן דוד בא עד שתפשוט מלכות
רומי הרשעה בכל העולם כולו תשעה חדשים
שנאמר (לכן יתנם עד עת יולדה ויתר אחיו יושבו
על בני ישראל: ת"ר) כל הלשכות שהיו במקדש
לא היו להן מזוזה היון מלשכת פרהדרין שהיה בה
בית דירה לכהן גדול אמר ר' יהודה והלא כמה
לשכות היו במקדש שהיה להן בית דירה ולא היה
להן מזוזה אלא לשכת פרהדרין גזירה היתה מ"ט
דר' יהודה אמר (על) (רבא) קסבר רבי יהודה כל
בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הגשמים
אינו בית איתיביה אבוי והכתיב (את) בית החורף
על בית הקיץ אל"ל בית חורף ובית קיץ איקרי בית
סחמא לא איקרי איתיביה אבוי סוכת החג בחג ר' יהודה
מחייב וחכמים פוטריין ותני עלה ר' יהודה מחייב
בעירוב ובמזוזה ובמעשור ומזוזה איכא למימר מדרבנן
אלא מעשור מי איכא למימר מדרבנן

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

דילמא

(ב) לפעט כש"י ילמא וגיטין דף ק מ"א ו' המוס' ד"ה ומני כסם רש"י נס גמ' האי שם ועירובין אקטיספון כ"א אלא ככ"י כולו ה' א'